

Bài tham luận của anh Lê Văn Quang – CEO Tập đoàn Thủy sản Minh Phú
TẠI DIỄN ĐÀN QUỐC TẾ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG, VIỆT NAM

Kính thưa các quý đại biểu.

Tôi xin được tự giới thiệu tôi là Lê Văn Quang, Tổng giám đốc Tập đoàn thủy sản Minh Phú - Một Tập đoàn sản xuất kinh doanh ngành tôm khép kín toàn bộ chuỗi giá trị ngành tôm từ nghiên cứu công nghệ và ứng dụng công nghệ như công nghệ IoT/AI, công nghệ sản xuất tôm giống, nuôi tôm thương phẩm, xây dựng và vận hành chuỗi cung ứng/thu mua tôm; chế biến/xuất khẩu tôm; kho vận/logistic, nhập khẩu/phân phối ở Hoa Kỳ và Nhật Bản. Tôi rất vinh dự và hãnh diện được tham gia cũng như phát biểu trong sự kiện này.

Như nhiều quý đại biểu đã biết, Việt Nam có thế mạnh là có dải ven biển dài, thuận lợi cho phát triển nuôi trồng thủy sản mặn lợ, trong đó có nuôi tôm; nguồn nhân lực dồi dào, có kinh nghiệm phát triển nuôi tôm nước lợ. Trong những năm qua ngành tôm của Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu và kết quả quan trọng, cả về ứng dụng KHCN cao và gia tăng giá trị sản xuất và giá trị kim ngạch xuất khẩu.

Hoạt động nuôi tôm tại Việt nam khá đa dạng về mô hình nuôi và công nghệ nuôi, bao gồm: nuôi tôm siêu thâm canh; nuôi tôm thâm canh/bán thâm canh; mô hình nuôi tôm rừng, tôm lúa, quảng canh cải tiến/quảng canh. Trong giai đoạn 2010 – 2020, diện tích tôm nuôi của Việt Nam chỉ tăng 15,2% trong khi sản lượng đã tăng gần 50%. Đến năm 2021, diện tích nuôi tôm của Việt Nam là 737 nghìn ha, đạt sản lượng 922,6 nghìn tấn, kim ngạch xuất khẩu đạt 3,9 tỷ USD (chủ yếu là từ tôm chân trắng và tôm sú bản địa) (lưu ý là tổng giá trị thị trường tôm toàn cầu năm 2019 là 31,6 tỷ USD). Ngành tôm đã và sẽ tiếp tục trở thành ngành sản xuất đóng góp quan trọng vào nền kinh tế quốc dân, cung cấp các loại sản phẩm tôm cho nhiều thị trường quốc tế.

Mặc dù đã đạt được những thành tựu to lớn, ngành tôm Việt Nam cũng đang đối diện với những thách thức không nhỏ. Những vấn đề tồn tại ảnh hưởng tới sự phát triển bền vững của ngành tôm bao gồm: (1) quy mô sản xuất nhỏ lẻ, chủ yếu ở quy mô hộ gia đình; (2) khả năng ứng dụng công nghệ cao trong nuôi tôm vẫn còn nhiều hạn chế, đặc biệt là với các cơ sở nuôi quy mô nhỏ lẻ; (3) tình trạng ô nhiễm môi trường nước, chất lượng nước suy giảm đang diễn ra cả trong và xung quanh nguồn nước cấp cho các vùng nuôi, ao nuôi tôm; tác động của biến đổi khí hậu ngày càng tăng, xâm nhập mặn diễn ra ở

nhiều nơi, đòi hỏi sự thích ứng thông minh thông qua phát triển hệ thống cơ sở hạ tầng hiệu quả; (4) cơ sở hạ tầng vừa thiếu về số lượng vừa chưa phát huy được hiệu quả trong phục vụ phát triển ngành tôm bền vững, mà nổi bật là hệ thống thủy lợi phục vụ nuôi tôm hiện vẫn không có kênh cấp kênh thoát riêng mà chỉ cấp thoát nước chung trong một kênh. Chính vì thế tỷ lệ nuôi tôm thành công ở VN rất thấp dưới 40% làm giá thành tôm nuôi Việt Nam quá cao khoảng 4.0-4.33usd/kg trong khi đó Ấn Độ là 3.0-3.5usd/kg , Ecuador 2.0-2.3usd/kg . Để giá thành tôm nuôi của Việt Nam cải thiện tiến tới bằng Ấn Độ và bằng Ecuador thì Việt Nam phải :

- 1) Quy hoạch lại các vùng nuôi tôm của Việt Nam để sao có kênh cấp nước riêng và kênh thoát nước riêng . Muốn vậy phải dồn điền đổi thửa , liên kết hợp tác chẳng hạn nhiều hộ nuôi tôm liên kết hợp tác với nhau thành tổ hợp tác và nhiều tổ hợp tác liên kết với nhau thành HTX .
- 2) Gia hóa tôm giống theo hướng : a*Đối với tôm thẻ chân trắng : lớn nhanh đáp ứng cho mô hình tôm siêu thâm canh công nghệ cao . b* Đối với tôm thẻ chân trắng và tôm sú :có khả năng chống chịu tốt với sự biến đổi của thời tiết khí hậu cũng như chống chịu tốt với dịch bệnh đáp ứng cho mô hình nuôi tôm thâm canh và bán thâm canh , tôm rừng và tôm lúa .

Để ngành tôm ĐBSCL phát triển bền vững với mục tiêu giúp người nông dân làm giàu trên chính mảnh đất của mình với lợi nhuận tốt và bền vững, Tập đoàn thủy sản Minh Phú đã tài trợ cho các tỉnh lập phương án quy hoạch xây dựng chuỗi giá trị tôm cụ thể như sau :

- 1) Tài trợ cho tỉnh Ninh Thuận lập phương án quy hoạch Khu sản xuất tôm giống chất lượng cao 290 ha và Khu sản xuất tôm bố mẹ chất lượng cao với mục tiêu là sản xuất được tôm bố mẹ thẻ chân trắng siêu lớn nhanh và sản xuất ra tôm bố mẹ thẻ chân trắng/tôm bố mẹ tôm sú có khả năng chống chịu tốt với sự biến đổi của thời tiết khí hậu cũng như chống chịu tốt với dịch bệnh .
- 2) Tài trợ cho tỉnh Bến Tre , tỉnh Trà Vinh , tỉnh Cà Mau và tỉnh Bạc Liêu lập phương án phát triển bền vững chuỗi giá trị tôm của các tỉnh này để tích hợp vào Quy hoạch phát triển kinh tế xã hội của tỉnh đến năm 2030 và tầm nhìn đến 2050 trình Thủ tướng phê duyệt . Mục tiêu của quy hoạch này là tạo thành các vùng nuôi tôm tập trung lớn có kênh cấp nước riêng , có kênh thoát nước riêng , có hạ tầng giao thông , điện , nước hoàn chỉnh với phương thức liên kết hợp tác/dồn điền đổi thửa tạo thành những ao nuôi tôm lớn , tạo thành những trang trại nuôi tôm lớn . Để làm được việc này Tập đoàn thủy sản Minh Phú kêu gọi các tỉnh phải cả hệ thống chính trị từ ấp , xã , huyện , tỉnh vào cuộc cùng với doanh nghiệp vận động người nuôi tôm liên kết , hợp tác dồn điền đổi thửa . Và Tập

đoàn thủy sản Minh Phú sẽ cùng với đối tác của mình , cùng với các ngân hàng phát triển Quốc tế đầu tư cơ sở hạ tầng cho ngành tôm và thu phí sử dụng cơ sở hạ tầng để hoàn trả vốn đầu tư cho các ngân hàng phát triển Quốc tế .

Tôi xin kết thúc bài tham luận của tôi ở đây . Kính chúc quý đại biểu mạnh khỏe , hạnh phúc và thành công !

Xin trân trọng cảm ơn!

LÊ VĂN QUANG
Tổng giám đốc Tập đoàn Thủy sản Minh Phú